

Krajské muzeum východních Čech se sídlem
v Hradci Králové

ZPRAVODAJ

KMVČ

Číslo 1

1976
ročník III.

Egyptolog František Lexa

V dubnu letošního roku přišlo do našeho muzea milé psaní od paní Milady Lexové, dcery významného egyptologa Dr. Františka Lexy.

Paní Milada Lexová vypráví o době působení Dr. F. Lexy na gymnáziu v Hradci Králové. Vzpomíná na tato léta tak, jak je znala z vyprávění svého otce. Jsou to pěkné a zajímavé vzpomínky, doplněné ukázkou z vlastního životopisu Dr. Františka Lexy.

Děkujeme paní Miladě Lexové za poslaný rukopis a o - tiskujeme její vzpomínky v našem časopise.

František Lexa se narodil 5. dubna 1876 v Pardubicích. Stal se středoškolským profesorem fyziky, matematiky a filosofické propedeutiky. Nejprve učil jen půl roku na české reálce v Karlíně, pak byl přeložen na gymnázium v Hradci Králové, kde učil od 1. září 1901 do 31. srpna 1906. Do Hradce nastoupil s aprebací pro vyučování matematice a fyzice, za pobytu v Hradci Králové získal v červnu 1902 též aprebaci pro vyučování filosofické propedeutice. V době svého působení v Hradci Králové dosáhl také v dubnu 1903 doktorátu z filosofie.

Nejdříve ještě nevěděl jakému oboru se má věnovat. Váhal mezi matematikou a filosofií, z jejích podoběrů jej zajímala zvláště psychologie. František Lexa sám o tom, jak se k egyptologii dostal, vypráví také ve svém životopise:

"Nabyv doktorské hodnosti, měl jsem v úmyslu habilitovati se pro psychologii a za habilitační práci chtěl jsem se upracovati otázku o vývoji písma. Pročež píše nářadí

evrepských má pravděpodobně svůj původ v písmu staroegyptském, jal jsem se studovati egyptské písmo, a protože písmo toto velice úzce souvisí se staroegyptskou řečí, takže bez znalosti řeči nelze si zjednatí jasného názoru o jeho výveji, počal jsem roku 1905 studovati staroegyptskou řeč. Podnícen rychlým pokreem v tomto studiu - neboť téžež roku mohl jsem na základě svých znalostí vydati článek "Několik překladů z egyptštiny" ve výroční zprávě gymnázia v Hradci Králové - vzdal jsem se svého úmyslu habilitovati se pro psychologii a ođal jsem se úplně seukromému studiu egyptologie. Roku 1906 vydal jsem ve výroční zprávě gymnasia v Hradci Králové studii: Knihy mrtvých kap.125, jež vzbudila pozornost prof.orientálních řečí nyní dverního rady Rudelfa Dveřáka, jenž mne vybídl, abych ve studiích svých pokračoval a k jejich prohloubení návštěvou edberných universitních přednášek zadal si za dovelenou."

Výsledkem všeho pak bylo, že v roce 1907 studeval František Lexa v Berlíně u egyptologů prof. Ermana a prof.Schmidta a v roce 1908 u prof.Spiegelberga ve Strassburku a trvale se pak už věnoval egyptologii. Tedy v Hradci Králové se rozhodle o celeživotní práci Františka Lexy - stal se egyptologem.

Město Hradec Králové i hradecké gymnázium se Františku Lexovi velmi líbily. Protože byl mladý a pokrekový profesor (netajil se tím, že je velnemyšlenkář a že vůbec nevěří v to, co církev katelická k věření předkládá) vycházel se svými žáky, zvláště s těmi z nejvyšších tříd, kde vyučoval právě filosefické prepedeutice, velice dobře. Ovšem ředitel ústavu chedil pravidelně na hospitace do jeho hodin filosefie, aby zjistil, jestli tam neřiká nic pretirakeuského nebo pretinabeženského. Skutečné přátelství se vyvinule mezi Františkem Lexou a jeho žáky Jiřím Červeným a Míleslavem Beránkem. Tite žáci hradeckého gymnázia se pak stali zakladateli známé a velmi oblíbené pražské "Červené sedmy". František Lexa chedil pak v Praze na všechny jejich kabaretní večery, nadšeně svým

dětem vždy líčil, co všechno se u nich na jevišti děle, velmi rád zpíval Červeného písně a byl vždy velkým ctitelem Červeného, jako naopak Červený si vážil Františka Lexy. A Míleslav Beránek, akademický malíř se stal dokonce na půl egyptologem, chedil na Lexovy přednášky na universitě, účastnil se jeho seminářů a jako malíř pomáhal Lexovi svými kresbami.

Hradeckým žákem Františka Lexy byl také spisovatel Emil Vachek. Psal o něm velmi pěkně v detektivce, která se týká jedné egyptské starežitnosti. Ačkeli tam o Lexovi píše jen krátce, velmi dobře charakterizuje jeho lidské a edberné vlastnosti.

A ještě je třeba se zmínit o Karlu Čapkevi. Ten byl v době působení profesera Lexy v Hradci Králové žákem nižších tříd gymnázia. Jednou, když Lexa vyučoval v Čapkově třídě, viděl jak Čapek něce píše, co zřejmě nepatřile do vyučovacího předmětu. Šel k němu a viděl, že píše básně. Vzal mu ji a po hodině zjistil, že je to básnický překlad francouzské básně nazvaný "Puklá váza", kde Čapek vedle nadpisu poznámek: přel.K.Č. Otci se tento překlad tak líbil, že si jej pečlivě sčeval a měl velkou radost, když se později z tohoto hradeckého studentika stal velký spisovatel.

Výraznou vzpomínkou Františka Lexy na Hradec Králové byla vzpomínka na představení Offenbachova "Orfea v podsvětí". Dávalo jej v Hradci tam právě hestující divadlo. Ředitelství zakázalo žákům návštěvu této operety. František Lexa však návštěvu představení seukromě deperučil. Výsledek byl, že návštěva profesorského sberu na Orfeovi byla velmi chabá (snad se zúčastnil jen profesor Lexa), ale žáků nejvyšších tříd přišlo mnohe, nechyběl snad žádný. Peheršení ředitele gymnázia a profesorů klasické filologie bylo veliké, ale protože se představení zúčastnili i synové hradeckých prominentů, nemohle nakonec ředitelství gymnázia použít proti žákům žádných represálií.

Jak pracujeme se vzpomínkami pamětníků.

Pracovníci východočeských muzeí budou stále častěji při dokumentaci současnosti, při zpracovávání nových a nejnovějších dějin používat vzpomínek pamětníků. Na rozdíl od dřívějších nálezů muzejních pracovníků, kteří kladli propast mezi minulost a přítomnost, dnešní muzea směřem k přítomnosti žádnou časovou hranici nekladou. Naopak vidí přítomnost jako poslední článek souvislého života na minulost tvořivě navazující. Je proto přirozené, že při dokumentaci a při historické práci budeme vedle kronik /srovnej článek Kronika jako historický pramen při zpracování nových dějin, Zprávař KMVČ, 1975, č.3. s.13-16/ používat i memoárovou literaturu a to i tu, jež byla vydána tiskem. Budeme ji považovat vedle tiskovin a jiných dokumentů za plnohodnotný pramen.

K dějinám města Hradce Králové v 19. a ve 20. století máme poměrně solidní memoárovou literaturu (Vachek, Červený, Řezníček, A. Černý-Rokyta, vzpomínky abiturientů gymnázia atd.) zmínku o atmosféře města najdeme i v některých vzpomínkách širěji pojatých (Tomek, Jirásek, Štolba, Rais, F.A. Šubert, Vend. Budil, K. Čapek) i v dokumentárně pojaté beletrii (Šamánova Bílá věž, Štechova Stříbrná věž, Herrmannovy Blednoucí obrazy, Čápi nad městem od Miloše Krále apd.)

Vzpomínky jsou vlastně specifické relace o určitém historickém jevu a lze na ně uplatnit stejné měřítko jako na jiný historický pramen. Specifické jsou v tom ohledu, že jsou poznamenány řadou činitelů, které se udály mezi historickým jevem a vyprávěním o něm. Právě z toho vyplývá míra jejich pravdivosti a přesnosti.

Při zpracovávání historie (zde mám na mysli dějiny regionu a města Hradce Králové) jsou nejcennější takové vzpomínky, které obsahují řadu údajů, jež nejsou v jiných dostupných pramenech a postihují určité lidské a osobní vztahy, dojem, náladu, selkovou atmosféru. Před časem jsem chtěl doplnit ty nebohaté prameny, které máme o počátcích hradeckých biografů a

sháněl jsem první promítače, hudebníky či mechaniky, abych je požádal o osobní vzpomínky, avšak pochopil jsem špatně. Velice nesnadno jsem pamětníky sháněl, a když jsem jednoho takového získal, mnoho jsem se nedozvěděl; snad jen to co jsem dávno věděl z jiných zdrojů. Chtěl bych říci, že to, co ovlivňuje hodnověrnost vzpomínky je m.j. také časové údobí, které proběhlo mezi vlastní událostí a záznamem vzpomínky. Zde se projevují všechny zákonitosti lidské paměti, včetně zapomětivosti.

Je škoda, že pro Hradec Králové nemáme jedinečné a cenné údaje pamětníků, kteří osobně prožili např. počátky elektrického pouličního osvětlení, první kinematografická představení, jízdu prvního automobilu a vůbec svědectví o tom, jak lidé přijímali některé technické novinky. Údaje v městské kronice a v tisku jsou stručné a nepodávají nám plastický obraz o události.

Mnohdy však jsou pro svou jedinečnost cenné údaje pamětníků, které získali od jiných zúčastněných osob. Zde mám např. na mysli vzpomínky budovatelů moderního Hradce, kteří se pohybovali v blízkosti velkých postav českého urbanismu Kotěry a Gočára.

To, co jsme někdy nenávratně, někdy částečně již proměškali pro uvedené období, nesmíme v žádném případě proměškat např. pro období okupace, činnosti KSČ v ilegalitě, období po roce 1945 a socialistické výstavby vůbec, jemuž je věnováno z hlediska vzpomínek stále ještě málo pozornosti.

Z období kapitalismu máme řadu spisového materiálu, který je svým obsahem dělnické třídě nepřátelský. Svou proveniencí pochází totiž z organizací, potlačujících dělnickou třídu (policie či soudní úřady). Chybí nám někdy takové dokumenty, jež vznikly z přímé činnosti komunistů. Je to dáno tím, že KSČ pracovala často i v poloilegalitě či v ilegalitě, pod perzekucí a z této její činnosti nemohla mnohdy vše zachovat. Tento nedostatek mohou právě do značné míry nahradit vzpomínky. Pro období buržoázní republiky nám pro Hradecko schází podobné vzpomínky, které r.1914 napsal František Syrůček a věnoval je po -

čátek sociálně demokratického hnutí na Hradecku. Pochodem po roce 1948 přinesla řadu jednotlivých vzpomínek z tohoto období (K. Kreibich, J. Pič, P. Pech, B. Nykodým, J. Prokop, J. Švagerka, J. Metelka a. j.), které zůstávají roztroušeny a málo využity.

V současné době bychom měli věnovat pozornost i edicím vzpomínek. Podobným způsobem, jakým zpracoval Ladislav Šmíd nedávno vydané memoáry Aloise Němce "Ze zajetí do zajetí" a připravované pokračování "Vracím se...", měly by být zpracovány i velice zajímavé paměti Josefa Švadlenky či Rudolfa Hršela, které jsou zatím v rukopise.

Naše práce při získávání vzpomínek by neměla být náhodná. Měli bychom postupně zmapovat celý kraj a ještě před tím, než započneme vzpomínky zachycovat a organizovat jejich sběr, učinit si evidenci /na OV KSČ či OV SPB/ o všech aktivních pamětnících v okrese. O každém pamětníkovi bychom měli vědět základní životní data, datum vstupu do KSČ, funkce apod. Podle předběžného rozhovoru s pamětníkem či podle potřeb zpracovanosti jednotlivých období a "bílých míst" v okrese se rozhodneme pro autobiografickou vzpomínku, t. j. zachycení celého či části pamětníkovy života - od jeho mládí, rodinného prostředí, až po průřez a přehled jeho politické a společenské činnosti. To platí u významných či zakládajících členů KSČ. Daleko účelnější bude asi pro nás tematická vzpomínka, která se bude vázat k určité konkrétní události (např. potíže se založením JZD v obci).

Pro získání vzpomínky můžeme použít dvou základních forem: napsání vzpomínky samotným pamětníkem nebo zachycení vyprávění pamětníka (zápisem, těsnopisem, diktafonem nebo magnetofonem - v budoucnu jistě i videomagnetofonem). Účelné bude jednotlivé způsoby i kombinovat.

Pro konkretizaci a upřesnění vzpomínek je možné též organizovat besedu s více pamětníky např. na podkladě určité historické publikace, která vyšla a má vztah k období, které pamětníci prožili. Dobré zkušenosti mají v Severomoravském kraji s tzv. tematickými srazy, semináři pamětníků, kde pod

vedením historiků se provádějí v menších sekcích zápisy vzpomínek.

Zmíním se zde krátce o zápisu vzpomínek mikrofonem. Vynechám problematiku technické stránky snímku, neboť se domnívám, že k pamětníkovi nepředstoupíme nepoučení o základech elektroakustiky a manipulace s magnetofonem. Natáčecí vzpomínky je velmi náročné, zejména jsme-li na vše sami. Proto je výhodnější, máme-li k obsluze magnetofonu spolupracovníka (platí to i pro obyčejný zápis).

Kvalita záznamu vzpomínky nespočívá v délce projevu, ale především v hloubce pohledu, ve schopnosti sdělit podstatné nejvhodnějšími slovy. Z toho vyplývá, že nemůžeme spoléhat na šťastnou bezprostřednost. I když zvolíme téma, na které pamětník již několikrát hovořil, nemusí být výsledek dobrý, nedáme-li pamětníkovi čas k přemýšlení. Záleží totiž na přípravě, i když jako historici jsme ve výhodě, protože problematiku daného tématu známe.

Aby nebyl výsledek nudný, nepodstatný či upovídaný měl by pamětník hovořit poutavě, zajímavě by měl dotvrzovat tu či onu zkušenost, mluvit přirozeně a bez trémy. Pak záznam zůstane historickým, ale i zvukovým dokumentem, který můžeme zařadit bez jakýchkoliv korekcí do fonotéky.

Má-li nám záznam sloužit jen jako prostředek k přepisu vzpomínky, musíme doslovně natočenou vzpomínku z pásky dát přepsat na stroji. Písařka však nemusí porozumět všem slovům ze záznamu, proto nechá ve strojopisu volné mezery. Historik pak tento přepsaný text pročítá a při konfrontaci s magnetofonem doplňuje chybějící části. Takto korigovaná vzpomínka společně s magnetofonovým páskem představuje vlastně už sbírkový předmět, ale zdaleka se nehodí k publikování. Po stylistické úpravě, kritické analýze a srovnání textu vzpomínky a existujícími dokumentárními materiály - ovšem při neporušení svéráznosti a osobitosti vyjadřovací schopnosti pamětníka - dáme vzpomínky pamětníkovi k autorizaci a teprve potom mohou být využívány jako historický pramen.

Uvítali bychom, kdyby na stránkách našeho Zpravodaje KMVČ se rozvinula diskuze o problematice práce se vzpomínkami pamětníků. Chtěli bychom se dovědět a předat zkušenosti o tom, jak okresní muzea i se svými dobrovolnými pracovníky a zájmovými kroužky zachycují vzpomínky pamětníků, jak spolupracují s Komisemi pro regionální dějiny při OV KSČ i s komisemi pro dějiny závodů, jak evidují a ukládají zpracované vzpomínky, jak si počínají při natáčení apod. Vždyť požadavek systematické dokumentace současnosti je jedním z bodů hlavních směrů kulturně výchovné činnosti pro rok 1976, které byly schváleny vládou ČSR dne 16.7.1975 a které jsou závazné i pro naše muzea. Neboť trvalé uchování dokladů současnosti m.j. i vzpomínek pamětníků, zůstává čestným úkolem socialistické společnosti.

Dr. Stanislav ŠTAMBERG
Ing. František PROCHÁZKA

Krajská přírodovědecká komise.

Krajská přírodovědecká komise muzeí Východočeského kraje byla ustavena 29.3.1973 jako poradní orgán KNV - odboru kultury v otázkách přírodovědné práce v muzeích Východočeského kraje.

Krajská přírodovědecká komise v čele s předsednictvem se schází 2 x ročně a zabývá se na svých jednáních problematikou muzejní práce v přírodovědných, t.j. katalogizace sbírek, koordinace výzkumných úkolů, předávání informací z předsednictva přírodovědné komise Ústředního muzeologického kabinetu při NM v Praze a z jednotlivých dílčích komisí /zoologické, botanické a pod./. Krajská přírodovědná komise Východočeského kraje se rovněž zabývá koordinací spolupráce s ostatními ústavy, jako je KSSPOP nebo KRNAP.

Poslední zasedání Krajské přírodovědecké komise se konalo 2. až 3. prosince 1975 ve Vrchlabí. Na svém zasedání se komise zabývala řadou problémů týkajících se přírodovědné práce v muzeích našeho kraje. Na některé z nich by bylo nyní užitečné poukázat.

I. Dr. Karel Lohmiský z KMVČ v Hradci Králové se zabýval ve svém vystoupení základními směry rozvoje přírodovědné práce v muzeích kraje na období 6.pětiletky. Konečné znění bylo jednomyslně schváleno jako směrnice pro tvorbu plánů činnosti v 6.pětiletce.

1. Ve smyslu navržené směrnice MK o dokumentaci současnosti v muzeích, zaměřit přírodovědnou práci v terénu (výzkum, sběr, získávání příslušné dokumentace) na dokumentaci současných změn, které v přírodním prostředí probíhají pod vlivem stoupajícího civilizačního tlaku na využití základních přírodních zdrojů.

2. V souvislosti s ochranou a evidencí sbírkového fondu zaměřit se na provádění průběžné konzervace sbírek a tam, kde jsou vytvořeny personální předpoklady, provádět katalogizaci tak, aby v roce 1980 bylo dosaženo 80% zpracovanosti sbírek ve II. stupni evidence.

3. Nákupy sbírek zaměřit na starší, mizející regionální materiál a srovnávací studijní systematické celky vč. sbírek ze sousedních oblastí rozšíření daných druhů.

4. Výchovnou práci orientovat především na práci s mladou generací, hledat nové formy této práce.

5. Využívat všech možností pro publikování odborných výsledků práce, a to jak v odborném tisku regionálním i celostátním, tak v publikacích populárně vědeckých, určených širší veřejnosti.

II. Ing. V. Šatný ze správy KRNAP přednesl koncepci správy KRNAP a perspektivní záměry jednotlivých úseků Správy v otázkách ochrany přírody, propagace a výchovy.

Diskuse k tomuto tématu se zaměřila především na otázku záměru Správy KRNAP - reintrodukovat některé druhy rostlin a živočichů, které buď již vyhynuly, nebo jsou vážně ohroženy. Po dlouhé diskusi, v níž byly podrobně probrány jak z praktických tak teoretických hledisek všechny související s otázkami zamýšlených introdukcí, zejména živočichů, na území Krkonošského národního parku, vyjádřili bez výjimky všichni přítomní přírodovědci muzeí Východočeského kraje zásadní nesouhlas s těmito chystanými akcemi, a to zejména proto, že:

1. Nejde o reintrodukcii, nýbrž o introdukcii, neboť by byl zaváděn cizí genový materiál (reintrodukcce by znamenala, že budou zavedeny typy z populací původně krkonošských, které se až do této doby zachovaly jinde). To by mohlo mít za následek vážné nevratné změny v základním genofondu KRNAP, což by mohlo mít vliv na změny stávajících funkcí zdejších ekosystémů.

2. Vzhledem k tomu, že nejen dnes, ale i v budoucnu měl by KRNAP mimo jiné sloužit i pro studium teoretických otázek obecně ekologických, znemožnilo by provedení introdukcí budoucí studium event. možné zpětné migrace, k níž v některých případech již nyní zřejmě dochází (např. v případě rysa nebo krakavce, tj. druhů, které se opět samovolně šíří z východu na západ a jejich přirozené rozšíření zahrnuje dnes už nejbližší sousední člunek Západních sudet - Jeseníky).

Závěry diskuse byly zcela jednoznačné - pouze reintrodukcii (nikoliv introdukcii) při použití rostlin nebo živočichů výhradně domácí proveniencce. Nepoužívat k reintrodukčním pokusům cizí genetický materiál (ten by mohl sloužit max. pro výchovné účely např. v areálu zámeckého parku - expozice zvířat nebo rostlin). Zaměřit pozornost Správy KRNAP na vypracování seznamu ohrožených druhů a u nich (pokud je ještě možnost) zajistit dostatečný zásobní materiál k reintrodukcii. Komise doporučuje znovu celý záměr introdukcí posoudit za přizvání pléna ekologů a genetiků.

- III. Ing. F. Procházka z KMVČ pracoviště Pardubice přednesl zážitky z XII. světového botanického kongresu v Leningradě. Přednáška byla doplněna větším množstvím dia-positivů z pobytu v Leningradě a rovněž exkurzí do oblasti Kavkazu.
- IV. Dr. K. Lohniský informoval Krajskou přírodovědeckou komisi o listopadovém jednání předsednictva přírodovědné komise ÚMK při NM v Praze.
- V. Ing. F. Procházka informoval o červnovém zasedání botaniků muzeí ČSR, které se konalo 18. až 20. června 1975 v Krkonoších
- VI. Prom. biolog Jan Štursa seznámil účastníky se současným stavem Krkonošského muzea a perspektivním zaměřením činnosti po dokončení stavby. Od roku 1976 má probíhat

stavební akce "Muzeum" jako investice a sledovaná stavba, takže je přislíbeno ukončení v roce 1978. Během 6. pětiletky má být personální nárůst pracovníků KM ze současných 5 na 15. Expozice má být zaměřena k ilustraci všestranných vztahů mezi člověkem a horskou přírodou a krajinou a předpokládá se její otevření v roce 1979. Kromě toho se uvažuje o zřízení specializovaného typu muzea v objektu Žacléřského zámku, který byl Správě KRMAP přislíben. Žacléřské muzeum by bylo zaměřené na geologický a morfologický vývoj Krkonoš, hornictví a vývoj těžebních prací a lesního hospodářství v Krkonoších. Prozatím není bližší specifikováno personální obsazení tohoto "detašovaného" pracoviště Krkonošského muzea.

K podané informaci bylo několik připomínek - především k organizačnímu rozčlenění muzea na oddělení muzea a oddělení výzkumu. U duplicitních funkcí (mapř. botanik pro muzejní práci, botanik pro výzkum) by byly velké rozdíly v pracovní náplni na jednom pracovišti. Vhodnější by bylo oba pracovníky pověřit správou sbírek a oběma umožnit výzkumnou činnost.

Druhý okruh připomínek byl zaměřen k otázkám technického řešení uvažované expozice KM. Moderní výstavní prostředky a technika by měly sloužit pouze ke zdůraznění hodnot vystavovaných sbírkových předmětů. Exponáty by však neměly být v muzejních expozicích nahrazovány jinými výrazovými prostředky - např. fotografiemi, grafy, modely apod.

Jan SKLENÁŘ

Ochrana ptactva a životního prostředí. (výstava)

Krajské muzeum východních Čech pracoviště Pardubice připravilo společně s východočeskou pobočkou Československé ornitologické společnosti při ZK Tesla v Pardubicích v dubnu 1976 výstavu Ochrana ptactva a životního prostředí. Tato výstava nevelkých rozměrů, ale bohatá obsahem zachycuje všechny aspekty ochrany ptáků u nás.

Celá výstava je rozdělena do několika celků: zákonná ustanovení o ochraně ptáků, chráněná území ve Východočeském kraji se zvláštním zaměřením na bohdanečskou rezervaci a Krkonošská národní park, myslivost a sokolnictví, pomoc člověka ptákům, význam ptáků v životním prostředí a výsledky výzkumu ptáků (hnízdni mapy, kroužkování).

Ptáci jsou nejlevnější a nejužitečnější složkou v boji proti škůdcům. Hmyz a drobní hlodavci, jejichž hlavními hubiteli ptáci jsou, zničí ročně hodnoty odhadované na 3 miliardy korun. Proto je ptákům věnována ce největší ochrana, která má mnoho forem. Většina vyspělých států má ochranu ptactva zakotvenou ve svých zákonných normách. U nás je to především vyhláška 80 z roku 1965 pro české země a 125 z roku 1965 pro Slovensko. Také zákon o myslivosti, který patří k nejpokrokovějším na světě, zahrnuje ochranu ptáků důležitých z hospodářského hlediska. Kromě asi 10 druhů jsou u nás všichni ptáci chráněni.

Kromě ochrany ptáků podle vyhlášky 80/65, kdy jde o ochranu na celém území, jsou na některých místech zřizována chráněná území, kde dochází k aktivní ochraně celé krajiny jako celku a tím i důležité složky přírody - ptáků. Nejzajímavějšími chráněnými oblastmi ve východních Čechách jsou rezervace Bohdanečský rybník a Krkonošský národní park,

kde hnízdí zajímavé druhy důležité pro poznání historie naší avifauny. Také mládež přispívá nemalou měrou k ochraně ptactva vyvěšováním budek, zimním příkrmováním, zakládáním napajedel a odpočívadel, vysazováním remízků aj.

Pokud mají ptáci možnosti hnízdění jsou jejich stavy daleko vyšší než v místech, kde tyto podmínky nemají. Vyvěšováním umělých dutin (budek) zvyšuje se v místech, kde je to potřeba stav hmyzožravých ptáků, důležitých v boji proti hmyzím škůdcům.

Teoretickým výzkumem ptáků se zabývá velká řada institucí. Při těchto výzkumech je často využívána i spolupráce se širokou sítí ornitologů amatérů. Sleduje se kvalita i kvantita osídlení jednotlivých biotopů, kolísání hustoty populací apod. Je zjištěno, že pro hnízdění ptactva má největší význam roztroušená zeleň, zatímco uniformní prostředí je osidlováno jen několika málo druhy o velkém počtu jedinců, což může v nepříznivých podmínkách vést ke kalamitnímu stavu přemnožení škodlivého druhu.

V poslední době pracuje řada ornitologů na mapování ptáků ČSSR, výsledky mapování některých významějších druhů jsou uvedeny na výstavě. Zvláštní mapa je věnována výskytu hnízd čápa bílého, který je sledován již od roku 1900, kdy se čápi ve východních Čechách začli usazovat. Nejpopulárnější složkou výzkumu je sledování tahových cest ptáků pomocí kroužkování. Velká mapa uvádí některá zpětná hlášení ptáků, kroužkovaných na území východních Čech. Ukazuje, že ne všechny druhy táhnou jen jižním směrem, jak se dříve soudilo, mnoho druhů je zastiženo i v SSSR nebo Anglii. Některé druhy táhnou až do jižní a rovníkové Afriky, většina však zimuje v zemích okolo Středozemního moře.

Výstava je doplněna "červenou listinou" ohrožených druhů nebo druhů významných či nově se objevujících na našem území. Řada fotografií, obrázků, trojrozměrného materiálu, vycpaných i živých ptáků doplňovala celou výstavu, která byla hojně navštěvována žáky škol, ale i širokou veřejností.

ho kraje. Poměrně dobře byly sledovány archeologická naleziště na Náchodsku, Rychnovsku a Trutnovsku. Bylo to dáno aktivitou některých našich stálých spolupracovníků v těchto okresech. Další okresy jako Jičín, Ústí nad Orlicí, Pardubice, Chrudim, Svitavy a Semily jsou v našem přehledu zastoupeny 1 - 3 lokalitami. V okrese Havlíčkův Brod nebyl proveden žádný záchranný výzkum. Tento stav je zcela nedostatečný a navrhovující. Především to platí pro okres Chrudim, Jičín a částečně okres Pardubice, o kterých víme, že byly v pravěku a především středověku hustě osídleny. Tuto neúnosnou geografickou disproporcí mohou alespoň částečně zmírnit naši spolupracovníci z řad muzejních pracovníků a především z řad veřejnosti.

Naše činnost v roce 1975 se soustřeďovala, podobně jako v roce předchozím, na velké zemní práce jako např. plynovod Hradec Králové - Jičín. V tomto přehledu jsou uvedeny akce, které byly provedeny na této stavbě v minulém kalendářním roce, kdy tato stavba probíhala na území královéhradeckého okresu. Byla to právě stavba plynovodu, která neúměrně zvýšila počet zkoumaných lokalit ve prospěch okresu Hradec Králové. Stavbě plynovodu bude věnována i nadále patřičná pozornost a na závěr této rozsáhlé a časově náročné akce bude podána souhrnná zpráva. Dále bude věnována pozornost stavbám dalších plynovodů jako Olešná - Barchov, Barchov - Černá za Bory v jižní části kraje.

Úkolem archeologů pracujících v muzeích a jejich dobrovolných spolupracovníků je provádět v součinnosti s centrálními archeologickými institucemi terénní průzkum a s ním související záchranné výzkumy. Další generace by nám neodpusťla, kdybychom pouze přihlíželi k mizení archeologických nálezů a tyto nálezy nezachraňovali a neprováděli jejich kompletní dokumentaci.

Vít VOKOLEK

Jiří SIGL

Záchranné výzkumy a terénní průzkumy

1975

Archeologické oddělení, které v současné době má pouze 2 archeology, provádí záchranné výzkumy a terénní průzkum na celém regionu Východočeského kraje. Tento handicap může být částečně nahrazen těsnější spoluprací našeho oddělení s muzejníky a ostatními zájemci z řad veřejnosti našeho regionu. Cílem těchto ročních přehledů, které jsme začali zveřejňovat v minulém ročníku Zpravodaje KMVČ, je seznámit všechny, kteří mají zájem na poznání pravěkého a středověkého vývoje naší oblasti s naší činností v terénu. Informovat o množství archeologických lokalit, které jsou narušovány nebo přímo ničeny hlubokými zásahy do krajinného prostředí, především rozsáhlými a četnými zemními pracemi. Je zcela jisté, že značná část těchto nezbytných zásahů do terénu, které mají pro archeologické artefakty a objekty tak neblahé následky, uniká naší pozornosti. Příšín, proč naše oddělení není informováno o všech archeologických nálezích je několik. Někdy je to způsobeno nezájmem, pohodlností či neznalostí, jindy však přímo nepochopením některých našich občanů. Právě zde může každý, komu záleží, aby byly získány další znalosti o dějinách osídlení člověka našeho regionu a pokud možno kompletního pohledu na vývoj v pravěku a středověku přispět tím, že bude naše pracoviště včas a přesně informovat.

V roce 1975 provedlo archeologické oddělení 57 záchranných výzkumů a akcí. Dále provádělo ve spolupráci s AÚ ČSAV v Praze výzkum na katastru obce Tisová v poloze "Staré mýto" o kterém již bylo zde referováno dříve. Hlavní náš zájem se soustředil na královéhradecký okres, což bylo dáno naší dobrou informovaností o narušování lokalit, dále bohatým osídlením a rovněž naší přítomností v této části Východočeské-

1. VOJENICE (okr. Rychnov n.K.) - Průzkum žárového pohřebiště lužické kultury na parcele č. 370, 374 a 376. V sousedním lese, parc. č. 379/1 a 379/2 byly zjištěny dva mohylové násypy, další tři byly zničeny pískovnou. Jde o zcela nové naleziště.
2. VELKÁ LEDSKÁ (okr. Rychnov n.K.) - Lokalizace lužického hradiště na lesní ostrožině, parc. č. 112/1. v terénu jsou dosud znatelné 2 nízké valy.
3. PŘEPYCHY (okres Rychnov n.K.) - Průzkum terénních útvarů v lese "Dřízna" parc. č. 813. Pravděpodobně zbytky mlifů. Zjištěna černá popelovitá vrstva s množstvím uhlíků a přepálených kamenů. Celkem 3 kruhové objekty. Nedatováno.
4. TRNOV (okr. Rychnov n.K.) - Terénní průzkum v lese "Karlovo" parc. č. 170. O. Kašpar odkryl zbytky opukového zdívka. V tomto prostoru nalezeno množství keramických zlomků z nádob a kachlů, mazanice. Na jednom z kachlů je znak pánů z Perštějna, na dalším počátek letopočtu 15. Písemné prameny tuto lokalitu neuvádějí, pravděpodobně jde o stavbu z 16. století.
5. CHÁBORY (okr. Rychnov n.K.) - Průzkum středověkého hrádku od osady, na parc. č. 2686/2,3. Hrádek je položen na ostrožně, na pravém břehu potůčku, který se na J okraji osady vlévá do Zlatého potoka. Zachován příkop a vlastní těleso hrádku. Podle keramických zlomků lze datovat tento objekt do sklonku 13. stol.
6. ÚHRŇŇOVICE (okr. Rychnov n.K.) - Průzkum středověké tvrze a okolí na J okraji obce parc. č. 94/9. Nalezeny úlomky keramiky a kachlů z 16. - 18. stol. Tvrz na základě písemných pramenů je doložena v 2. pol. 16. stol.
7. VOJENICE (o. Rychnov n.K.) - Průzkum prostoru obce na parc. č. 104, u č. p. 15, kde byly nalezeny střepy z 15. stol.

8. VOJENICE (okr. Rychnov n.K.) - Průzkum na parc.č.73/3 50 m od výše uvedeného naleziště. Terénní útvar, vystupující na okolní terén, naznačuje existenci tvrze. Z tohoto prostoru byly získány nevýrazné středověké střepy.
9. HRADEC KRÁLOVÉ - V březnu byly sledovány zemní práce na zpevnění S svahu středověkého jádra města nad Žižkovými sady. Zjištěny zbytky zdiva pevnosti z 18.st.
10. HRADEC KRÁLOVÉ - Kuklemy - Záchraný výzkum při hloubení průkopu pro vodovod v Zelené ulici. Na parc.č.1858 proti čp. 116 zjištěny 2 objekty datované do slezskoplatěnické kultury III.stupně. V délce více než 100 m byla zjištěna kulturní vrstva 20-40 cm silná s nálezy téže kultury. Sběrem na poli parc.č.571 byly získány střepy jak slezskoplatěnické tak pozdně hradištní.
11. LUŽE - hrad KOŠUMBERK (o.Chrudim) - Dohled nad výklidem prostorů pod renesančním palácem. V květnu byl proveden zjišťovací výzkum v prostoru starého hradu, kterým byla zjištěna stratigrafie od pol.13. do 14.stol.
12. JAROMĚŘ (o.Náchod) - Sledování výkopu pro kanalizaci a přeložku inženýrských sítí na Jakubském předměstí. Průzkum byl negativní.
13. JAROMĚŘ (o.Náchod) - Záchraný výzkum narušeného mladohalštalského objektu při stavbě nákupního střediska Jednoty na parc.č.1856, proti čp.480. Prozkoumána část oválné jámy s keramikou.
14. LOČENICE (o.Hradec Králové) - V březnu a dubnu byl proveden záchraný výzkum narušených objektů v prostoru rozšířované železnice, na parc.č.649/1. Celkem bylo registrováno 10 objektů, z nichž 4 byly prozkoumány. Většinou jde o objekty neolitické - volutové a vypíchané keramiky. Obj.10 obsahoval keramiku jordanovskou. Sběrem na téže parcele byl získán materiál eneolitický, únětický, slezskoplatěnický, laténský a římský. Jde o velmi rozsáhlé

- a důležité sídliště.
15. LICIBOŘICE (o.Chrudim) - Zjišťovací výzkum v trati V dole, na parc.č.190, JZ od obce. Provedeny tři sondy, jediné v sondě č.1. protnutí rozsáhlejší objekt. Získána keramika z poč.14.stol.
16. DLOUHÁ TŘEBOVÁ (o.Ústí n.O.) - Průzkum středověké tvrze v poloze "Na zámku", na parc. č. 341. Průzkum byl vyvolán rozsáhlými zemními pracemi v těsném sousedství tvrze, které souvisely se stavbou silnice. Proveden podrobný popis a fotodokumentace lokality.
17. ČERNÍN (o.Jičín) - Průzkum na okraji vesnice v prostoru bývalého tvrziště odkud O.Tajner získal střepový materiál z 15.-17.stol. V tomto souboru byl zjištěn i ojedinělý laténský střep.
18. CHRUDIM - Rekognoskace terénu nálezů z převzatého materiálu za sběrů O.Čejky z okolí Mydlářova domu a kostela sv.Kříže.
19. ČERNÝ DŮL (o.Trutnov) - Průzkum středověkého hrádka po levé straně silnice Černý Důl - Čistá, nad továrnou Texlenu. Situace je silně zničena starším lomem.
20. ŠTĚPÁNICE (o.Semily) - Průzkum horního i dolního hradu po levé straně silnic Jilemnice - Benecko. Proveden podrobný popis a fotodokumentace.
21. KLÁŠTERSKÁ LHOTA (o.Trutnov) - Průzkum v areálu klášterního sídliště po pravé straně silnice Klášterská Lhota - Prosečné. Nalezeno několik atypických středověkých střípků.
22. KOCLÉŘOV (o.Trutnov) - Průzkum terénní vyvýšeniny na okraji obce oválného půdorysu, zhruba 30 x 50 m, která vystupuje cca 6 m nad okolní terén. V tomto prostoru stál manský statek, který patřil rychtáři ze Dvora Králové.

23. BATŇOVICE (o.Trutnov) - Proveden terénní průzkum výrazné polohy "Čertův kopec". Tato poloha je na prvním vojenském mapování z druhé pol.18.stol. uváděna pod pomístním názvem "Hradiště". Průzkum negativní.
24. MALÉ SVATOŇOVICE (o.Trutnov) - V okolí čp.242 (maj. p.Hájek) se rozkládá dobře zachovalá tvrz. Datovací materiál nezískán.
25. STÁRKOV (o.Náchod) - hrad Bystrý. Průzkum hradu, který je dobře patrný v terénu, zarostlém lesem. Provedena fotodokumentace.
26. STÁRKOV (o.Náchod) - Průzkum středověké tvrze v těsném sousedství kostela. Tvrz má š cca 20 m, je částečně porušena stavbou rodinných domků.
27. DOUBRAVA (o.Jičín) - Průzkum středověkého hradu v poloze "Pustohrad" nebo Buštěhrad. Areál hradu je zalesněn, jsou znatelné valy a kamenné zdivo.
28. HABŘINA (o.Hradec Králové) - Průzkum středověkého hrádku v poloze "Vražba". Získány atypické středověké střepy a mazanice, patrně ze 13.stol.
29. HABŘINA (o.Hradec Králové) - Průzkum a fotodokumentace středověké tvrze, která je situována na zahradě uprostřed obce.
30. BENÁTKY (o.Hradec Králové) - Záchraný výzkum v červenci až září na staveništi porodny prasat na parc.č.255 a 260/1 (nyní pop.č.260/1) Na ploše více než 5 ha byly zachraňovány objekty z výkopů pro patky staveb. Celkem bylo zachyceno 13 sídlištních objektů, většinou patřících šáreckému stupni volutové keramiky. Dále byly zachyceny objekty slezskoplatěnické kultury a 1 rozsáhlý objekt laténský. Současně byl prozkoumán téměř celý kostrový hrob zvoncovitých pohárů se 2 zdobenými a 1 nezdobenou nádobkou. Jde o zcela nové naleziště.

31. BENÁTKY (o.Hradec Králové) - Sběrem na sprašové návěži, na parc.č.239 a 244 byly zjištěny naorané objekty, většinou velkých rozměrů. Na povrchu byly jen atypické neolitické střepy a kamenný vývrtek.
32. BENÁTKY (o.Hradec Králové) - Sběr na parc.č.233/2, 16, na svahu menšího kopce. Získáno větší množství střepů, datovaných do slezskoplatěnické kultury. V obou případech jde o zcela nové lokality.
33. ROSICE n.L. (o.Pardubice) - Průzkum výkopů pro kanalizaci na V okraji obce ("Na Krétě") v místech pohřebiště lidu pop.polí a hradištního sídliště. Negativní.
34. OLEŠNICE u Chlumce nad C. (o.Hradec Králové) - nalezen a převzat zlomek mramorového náhrobku z 16.stol. v sekundárním uložení.
35. STARÁ VODA (o.Hradec Králové) - Průzkum prostoru obce, kde se má nacházet údajně tvrziště. Podrobným průzkumem nebyly zjištěny žádné stopy po fortifikaci ani nalezeny archeologické artefakty.
36. CHÝŠŤ (o.Pardubice) - Od p.S.Sýkory (Stará Voda,20) získány střepy, které pocházejí z parc.č.312,313, datované převážně do 13. stol. Proveden průzkum naleziště.
37. SKOCHOVICE (o.Hradec Králové) - Průzkum hradištního a raně středověkého sídliště na parc.č.255/2, 260, na SV okraji vesnice. Lokalizovány starší sběry p.Schováňka.
38. KOSICE (o.Hradec Králové) - Průzkum středověké tvrze v poloze "Kvočma" na parc.č.228, BZZ od obce. Původní situace tvrze je narušena recentními zásahy.
39. VOLEČ (o.Pardubice) - Průzkum místa nálezů raně středověkých střepů, po pravé straně silnice z Velče na Chlumec, v bývalé pískovně. Negativní.
40. NEPOLISY (o.Hradec Králové) - Terénní průzkum známé lokality. Na parc.č.505,508 a 521/1,2 v zářezu nové polní

- cesty zjištěny narušené objekty se střepy, zvl.kostmi a mazanici, pocházející ze střední doby římské.
41. VLKOV (o.Náchod) - Terénní průzkum a lokalizace slezskoplatěnického žárového pohřebiště. Naleziště se rozkládá na písčové duně uprostřed inundačního prostoru, na par. č.418, 433 a 438. Na parc.č.486,485 a 474 nalezeny sídlištní střepy slezskoplatěnické a římské.
 42. DOLNÍ ÚJEZD (o.Svitavy) - Průzkum v okolí čp.218. Získány nálezy ze 13. až 15.stol.
 43. DOLNÍ ÚJEZD (o.Svitavy) - Průzkum na pozemku uprostřed vesnice, proti domu čp.63, na levém břehu Děsné. Nálezy z konce 13.stol.
 44. HRÁDEK (o.Ústí n.O.) - Průzkum amatérského výkopu J. Štorka, provedeném na hrádku "Karštýn". Střepový materiál ze 14. stol.
 45. HOLOHLAVY (o.Hradec Králové) - Záchraný výzkum na staveništi vodárny, na parc.č.259/1, 268/1. Zachyceny 3 objekty patřící voltové keramice.
 46. SMÍŘICE (o.Hradec Králové) - Průzkum sídliště z pozdní doby hradištní a 13.stol. na parc. č. 255/1 a 9/1. Druhé naleziště je nyní zničeno zahrádkářskou kolonií.
 47. BŘÍZA (o.Hradec Králové) - Průzkum na trase plynovodu. Na ppč.235 zjištěna "kulturní" vstava, mocná 60-90 cm, bez nálezů.
 48. ROSNICE (o.Hradec Králové) - Záchraný výzkum na trase plynovodu, na ppč.99/1. Zjištěny 3 objekty, z nichž jeden prozkoumán. Objeveno sídliště zvoncovitých pohárů, které je první ve východních Čechách. Patří ke kostrovému pohřebišti, zkoumaném v r.1959.
 49. ROSNICE (o.Hradec Králové) - Průzkum na trase plynovodu, na ppč.421. Zjištěny 4 objekty, patřící patrně do doby římské.

50. ROSNICE (o.Hradec Králové) Průzkum na trase plynovodu, v poloze "Na homáli" na ppč.390/2. Zachyceny tři objekty, z nichž se nepodařilo získat datovací materiál.
51. PROBLUZ (o.Hradec Králové) - Průzkum na trase plynovodu, na ppč.167/1. Zjištěna jedna jáma, podle výplně patrně neolitická.
52. PROBLUZ (o.Hradec Králové) - Trasa plynovodu ppč167/1. Průkop prořezal 3 objekty, datovací materiál nebyl nalezen.
53. PROBLUZ (o.Hradec Králové) - Trasa plynovodu, ppč.173. Protnuto 5 objektů, z jednoho získáno několik střepů, patrně laténských.
54. STŘEZETICE (o.Hradec Králové) - Trasa plynovodu, ppč. 315. Zachyceny 3 objekty, bez datovacího materiálu.
55. STŘEZETICE (o.Hradec Králové) - Trasa plynovodu, ppč. 228/1. V průkopu zachyceny 2 objekty, z nichž jeden patří slezskoplatěnickému sídlišti.
56. TŘESOVICE (o.Hradec Králové) - Trasa plynovodu, ppč. 145/1 sídliště částečně zasahuje na sousední kat. Mokrovous, ppč.365/3/. Protnuto 5 objektů, patřících kultuře s vypíchanou keramikou
57. MOKROVOUSY (o.Hradec Králové) - Trasa plynovodu, ppč. 318/3, 318/1. V profilu výkopu bylo znatelných 7 narušených objektů. Nedatováno.

VÝSTAVY V KRAJSKÉM MUZEU

(1896 - 1975)

1896

Výstava krajkářského průmyslu 1.-10.8. v realce

1898

Soubor prací Alfonse Muchy 26.2.-6.3. v obchod.akad.
/Výstava prací z muzejního kurzu/

1899

Posrtná výstava Lučka Marolda 11.-30.6. v obchod.ak.
/Výstava prací z muzejního kurzu/

1900

Výstava prací z muzej. kurzů

1902

Souborná výstava S.V.U. Mánes 31.3.-21.4.
/Výstava učňovských prací/

Výstava nábytku, zakoupeného na výstavě v Paříži
27.4. v obchodní akademii

Umělecká výchova mládeže /výstava grafických pomůcek -
první výstava Svazu muzeí 25.12.-6.1.1903/

Výstava přírůstků muzea /např. ze svět. výstavy v Paří-
ži/ 23.2.

Výstava prací z muzejních kurzů 6.7.

1903

Reprodukce uměleckých děl 19. století /3 týdny/

Výroční výstava prací z muzejních kurzů /2 dny/

Výstava nejvýznamnějších exponátů muzea /na krajinské
výstavě v Hořicích/

Výšivky a krajky /autorka M.Klumparová/ 8 dnů

Umělecký průmysl 19. století /3 týdny do 6.1.1904/

1904

R. Schlattauer - gobeliny; Valašské Žamberké palič-
kované krajky /od 20.2./

Výroční výstava prací z muzejních kurzů 11.7.

Výstava obrazů K. Langra 11.9.

Výstava prací z kurzu pro paličkování krajků 25.9.
/Tato výstava pořádána též v Žamberku 4.9./

Obrazy a plastiky českých umělců 30.9.-13.10.

Prodejní předvánoční výstava drobného uměleckého prů-
myslu

1905

Výstava kolekce paličkových krajků určená pro výsta-
vu ve Vídni 5.4.

Předsádky a knižní obálky /11 dní/

Vývoj grafiky 11.-16.5.

Výstava přírůstků muzea /3 dny/ za léta 1902-5

Druhá vánoční výstava drobného umění a uměleckého
průmyslu /18.-31.12./

1906

Výstava prací umělecko-průmyslových škol z Rakouska,
vystavených v St.Louis v USA /14.-18.1./

Chorvatské lidové umění /24.-25.2./

Výroční výstava prací z muzejních kurzů /15.-16.7./

Reprodukce Rembrandtových obrazů /6.-14.10./

Výstava silhouet /25.11.-2.12./

Třetí vánoční výstava drobného umění a uměleckého
a lidového průmyslu /16.-31.12./

1907

Výstava o.k. umělecko-průmyslové školy z Prahy /20.1.-
10.2./

Výroční výstava prací z muzejních kurzů

Barevné lepty V. Preissiga /společně se spolkem
Dobroslav 11.-25.8./

1908

Krajky a krajkové předměty

Práce z muzejních kurzů /krajky, intarsované dřevo,
oiselérské práce/

E.Mikanová - Urbanová

Hořické hračky

Archeologická výstava nových nálezů

Knižní vazby /Všechny výstavy ve výkladu bývalé
tržnice na Malém náměstí/

II. výstava učňovských prací /5.-12.7./ v realce

1909

Fr.Šimon - O.Španiel - lepty a plakety /18.4.-2.5./

Jan Honza, obrazy /2.5.-10.6./ společně s "Dobro-
slavem"

Práce z muzejních kurzů 12.-13.6.

Václav Jícha, akvarely 27.6.-4.7.

Výstava měřících obrazů fotografických /architektur/
Král. měř. ústavu v Berlíně /svazová/ 17.-25.7.

Regulační plány na úpravu hradeckých kotlin
/26.7.-15.8/

Ella Mikanová-Urbanová 28.9.-3.10.

1910

Práce z muzejních kurzů 6.2.

Pohřebiště a sídliště v Třebešově - nálezy 10.1.-
28.2.

Josef Šíma, akvarely 27. a 28.3.

Výstava prací z kurzů Severočeského průmyslového
muzea 1.-8.5.

Ciselérské a truhlářské práce frekventantů muzej.
kurzu 28.-29.6.

Miloš Jiránek - obrazy a grafika 22.6.-3.7.

Umělecká keramika "Graniton" /2 měsíce/

E.Mikanová-Urbanová 9.-11.7.

Knížní vazby

Jaroslav Panuška - Boh.Višek, obrazy a plastiky
21.8.-11.9./

Modlitební kniha Maximiána I. 13.-20.11.

Lidové hračky české, ruské a slovácké 14.12.

V LETECH 1896 AŽ 1910 USPOŘÁDÁNO CELKEM 65 VÝSTAV,
KTERÉ NAVŠTÍVILO 61 335 NÁVŠTĚVNÍKŮ

1911

Slovenské umělecko-průmyslové předměty výr.družstva
v Uher. Skalici 29.-30.1.

Frant.Fabiánek - plastiky /2.-12.2./ v divadle

Richard a Bohuš Lauda, obrazy a plastiky /3.-19.3./

České umělecké řemeslo /9.-18.4./ v divadle

Košelužské výrobky

Maliřské práce z kurzu E.Mikanová-Urbanová 29.6.-
2.7.

Knížní vazby z muzejního kurzu 29.7.

Výstava zahradních měst a expozice stavebního vývoje
Hradce Králové 29.9.-5.11.

1912

Roku 1913 otevřen nový výstavní sál v nové budově
na nábřeží

1913

M. Beránek - F. Fabiánek, obrazy a plastiky 7.-23.9.

A. Hudeček - J. Mařatka, obrazy, plastiky 23.10.-
15.12.

1914

Umělecká obchodní a průmyslová reklama /19.2.-9.3./

Václav Jansa - obrazy 15.3.-5.4.

Návrhy pokojových maleb 1800-1860 /1.-10.5./

1915

Současné české malířství /10.10.-30.11./

Grafické a knihařské práce /8.-31.12./

1916

Lidové umění Moravy a Slovenska /20.-27.4./

E.Mikanová a její maliřská škola /4.-14.6./

Ruční a výtvarné práce žáků /2.-4.7./

Textil ve sbírkách muzea /5.-30.11./

1917

Obrazy českých umělců /25.4.-7.5./

Družstvo pro svéráz krojový a bytový /12.-21.5./

Umělecký průmysl současnosti /12.-19.8./

Mykologická výstava /7.10./

Kovové předměty a odlitky zvonů ve sbírkách muzea
7.10.-4.11.

Julius Jelínek, obrazy a sklo /20.11.-8.12./

Vánoční výstava umělců-vojinů z Prahy 16.-31.12.

1918

Alecia Kalvoda, obrazy /8.24.9./

Pravoslav Kotík a J. Votruba 6.-20.10.

1919

Volné sdružení výtvarníků, souborná výstava /3.25.6./
Josef Kubišek, plastiky a dřevoryty /3.-30.9./
Kupkova družina malířů-legionářů z bojiště ve Francii
/s Památníkem odboje 1.-14.10./
České malířství ze soukromé sbírky Z.Ú.Ú. /18.10.-
31.11./
Fr. Charvát a Ot.Sedloň, obrazy 9.12.-6.1.1920
/Připojen soubor kopií čes.plastik ze sochařské školy
v Hořicích/

1920

Obrazy a keramika z Telče a z Bechyně /8.-14.1./
Václav Šrámek z Třeběchovic, obrazy /20.1.-10.2./
Naše dílo
Hradečtí výtvarníci: Šimon, Škrábal, Škoda, Škodová
21.3.-15.4.
Bohumil Kubišta, posmrtná výstava /1.-18.5./
B.Lízner, obrazy 1.-30.6.
Východočeská vzorková výstava /1.-30.7./
Legionářská výstava 4.čs.pěš.pl. "Prokopa Velikého"
/24.10.-10.11./
Jindřich Vlček, akvarely /15.11.-14.12./

1921

Kruh výtvarných umělců, Praha 13.-31.3.
Práce stát. odborné školy pro umělecko-průmyslové zpra-
cování kovů 26.6.-17.7.
Společnost architektů 23.7.-7.8.
Obrazy a plastiky českých umělců ze soukromého majetku
v Hradci Králové 21.8.-2.10.
Památník odboje, ruští legionáři - výtvarníci /23.10.-
6.11./
Vánoční tržnice 8.-12.12.

1922

České sklo /15.-29.1./
Soutěžní návrhy novostavby Sokolovny a stadionu
v Hradci Králové 5.-19.2.
Jaroslav Rýrych, krajiny, portréty, kresby 26.2.-
25.3.

Podkarpatská keramika z okolí Užhorodu 2.-14.4

Práce kuchařské a čišnické školy 15.-18.4.

Koberce a umělecko-průmysl "SUP" /Dokoupilová, Do-
ležal A./ 14.-31.5.

Osvětová a mravní výchova ve vojsku 4.-6.6.

S.V.U. Hollar, Praha a Lad.Beneš, plastiky 15.6.-
9.7.

Řemeslné práce uoňů a mladistvého dělnictva českého
severovýchodu 27.8.-10.9.

Aug.Mervart, obrazy z Valašska 3.-24.9.

J.Konůpek - grafika, L. Kubišek - plastiky, B.Gabrie-
lová - keramika, Artěl, Praha, práce dětí ze škol

V.Radimský, Polabské nálady 8.-31.12.

1923

Dálný Východ v obrazech Václava Fialy 4.-25.2.

Plakát ve sbírkách muzea /Hynais, Marold, Mucha, Šva-
binský i zahraniční/ 25.3.-8.4.

Stavební živnosti a průmysl, všechny prostory muzea
a nábřeží před muzeem 22.4.-6.5.

Jean d'Ylen, francouzský plakát 20.5.-10.6.

Práce slepou 4.-18.6.

O. Sedloň, obrazy 8.-29.7.

Výstava prací uoňů /12.-19.8./

Výstava módy 1923 /místní modní, krejčovské, obuvnic.
a koboučnické závody a firmy/

A.Moravec - V.Silovský - J.Rambousek, grafika 23.9.
7.10.

E.Kodet a F.Líbal, plastiky a obrazy 14.10.-4.11.

Brněnští výtvarníci 11.11.-2.12.

1924

Frant. Horký, grafika a obrazy z Orlických hor
a Štramberka 3.-24.2.

100 let od narození Bedřicha Smetany /2.-15.3./

Max Švabinský, obrazy a grafika 23.3.-23.4.

2. souborná výstava Aug.Mervarta 1.-25.5.

Výstava Technická práce v severovýchod. Čechách /k IV.
sjezdu SIA - 7.-15.6.

Dr.Desiderius, Veselé kresby /H.Boettinger/ 1.-22.6.

Retrospektivní výstava prací st. odb. školy pro
umělecko-průmyslové zpracování kovů 29.6.-28.7.

Výstava Českolůžického spolku Ad.Černý v Praze k 60. narozeninám A. Černého - Rokety 29.6.-28.7.

Výstava sociální péče, práce dětí z Hradecka, Orlických hor, Valašska /5.-28.10./

Výstava Umělecké besedy, Praha 16.11.-5.12.

Slovenské výtvarné umění a umělecký průmysl SUB, Bratislava, Detva, Sup, Modra 8.12 - 7.1.1925

1925

Jihoslovenské motivy St.Feikla a plastiky J.Paši, Šl.Mánesa 18.1.-8.2.

O.Koníček a Bř.Benda, obrazy a sochy 15.2.-8.3.

J.U.V. Praha, souborná výstava Jednoty umělců výtvarných 15.3.-5.4.

Výstava učebních pomůcek pro školy 12.-26.4.

Zdravotnická výstava ve všech prostorách a na prostranství kolem budovy 31.5.-12.6.

F.X.Procházka, obrazy 13.-28.9.

A.Moravec, J.Pašek, B.Ulrych, obrazy a grafika 25.10. -8.11.

A.Doležal, obrazy a kresby 15.11.-6.12.

1926

S.V.U.Mánesa, souborná výstava 13.12.1925 do 10.1.

Zimní krajina 30.1.-28.2. společně se Ski klubem

V.Radimský, obrazy 7.-21.3.

Druhá výstava českého klubu fotografů amatérů 28.3.-11.4.

H.Boettinger, souborná výstava 25.4.-17.5.

Ad.A.Zahel, souborná výstava obrazů 13.6.-18.7.

Letecká výstava, ve všech prostorách, na prostranství před budovou ve 4 hangarech 19.9.-3.10.

S.V.U. Hollar, členská výstava grafiků 24.10. -14.11.

Sdružení výtvarných umělců severočeských 12.12.-9.1.27

1927

J.Votruba, A.Bučánek, obrazy - grafika - sochy 13.2-7.3.
Ludvík Kuba, souborná výstava obrazů, akvarelů a kreseb 3.4.-25.4.

Jan Lauschmann, fotografie 1922-27 1.-8.5.

Dánská architektura 26.5.-2.6.

10 let pět. pl. 4 Prokopa Velikého, výstava památek 29.5.-12.6.

Jan Trampota, souborná výstava obrazů 19.6. - 10.7. a 3.-11.9.

Ant.Waldmauser /1835-1913/ a staromistrovská grafika domácí i cizí 18.9.-9.10.

Richard Lauda, obrazy 16.10. - 6.11. grafika, kresby

Třetí výstava Č.klubu fotografů-amatérů 20.-27.11.

Slovenská Umělecká Beseda, souborná výstava 20.11.-4.12.

Gobeliny a koberce z Valašského Meziříčí 11.-27.12.

1928

Oto Gutfreund, posmrtná výstava 22.1.-5.2.

Soutěžní plány na stavbu st.průmysl.školy 8.-15.2.

Zd.Kratochvíl - karikatury, kresby 19.2.-11.3.

T.F.Šimon, soubor grafik, kreseb a obrazů 1.-23.4.

O. Štáfl, obrazy a kresby z Vys.Tater 29.4.-17.5.

České leptané sklo 3.-18.6.

V.L.Anderle, Lovecké motivy 15.7. - 6.8.

Frant. Charvát, Podkrkonošské motivy 16.9. - 7.10.

Rudolf Kremlička, soubor kreseb a obrazů 21.10. - 18.11.

Jindra Vlček, obrazy a akvarely, kresby 2.12.-6.1.1929

1929

Propagační letáky a plakáty sociální a zdravotní péče evropských, asijských a amerických států 20.1.-3.2.

Sdružení výtvarných umělců severočeských, členská výstava 17.3.-7.4.

Frant.Šindelář, krajina Itálie a Sicílie 14.4.-5.5.

Výstava památek Spolku divadelních ochotníků "Kllopera" 12.-26.5.

Sklo stát. odborné školy sklářské v Železném Brodě 2.-16.6.

Václ. Radimský, motivy z Polabí a L.Sutnar, fotomontáže 29.6.-21.7.

B.S.Urban - A.S.Urbanová, obrazy a plastiky 15.9.-6.10.

Moderní textil /výtvarný návrh výstavy L.Sutnar/ 12.-28.10.

Radiovýstava /přístroje a pomůcky/ 1.-11.11.

J.Horejšo - B.Lizner, sochy, obrazy a kresby 17.11.-8.12.

Em.Sal.Friedberg-Mírohorský /1829-1908/ akvarely
a kresby 24.11.-29.12.

Krásná jízba DP 1929 15.12. - 12.1. 1930

1930

Josef Váchal, dřevoryty 12.1.-30.3.

Max.Pirner, Jan Preisler a V.Bukovac ve sbírce náhod-
ského továrníka L.Strasse 19.1.-16.2.

S.V.U., Brno, souborná výstava prací 23.2.-16.3.

Hollar - Helena Johmová - Josef Škoda, grafika, plas-
tiky 30.3.-1.5.

Ante Trstenjak, obrazy, akvarely a kresby 11.5.-9.6.

I.putovní výstava východočeských klubů fotografů
amatérů 7.-15.6.

Pirotská koberce a jihoslovanský drobný uměl.průmysl
8.-23.6.

Scutěžní návrhy na stavbu obecné a měšť.školy v Pod-
jízeří 7.-15.6.

Výstava grafiky "Hollar" 1.-29.6.

A.Frolka, motivy z Mor.Slovácka /akvarely a pastely/
21.9.-12.10.

A.Macková, dřevoryty 5.10.-31.12.

Václav Špála - souborná výstava 19.10.-9.11.

Č.Kvíčala, obrazy 23.11.-14.12.

Hradečtí umělci - souborná výstava projektů, obra-
zů a plastik 21.12.-18.1.1931

1931

Ant.Hudeček - Lad.Beneš, obrazy a plastiky 15.2.-
15.3-

Vojtěch Sedláček - souborná výstava 22.3.-12.4.

Al.Wierer - obrazy, grafika 19.4.-3.5.

Jar.Veris, obrazy a kresby 10.-26.5.

Památky osvobození 1918 /31.5.-21.6./ ve výtvarném
umění

Pestrý týden škole a rodině, hlubotiskové obrazy
13.-30.9.

Vladimír Svoboda, figurální motivy a krajiny
4.-18.10.

O.Matoušek, obrazy, kresby, grafika 25.10.-15.11.

II.východočeská radiovýstava 22.-29.11.

Ilija Rjepin a skupina ruských malířů z Paříže
13.12 - 17.1.1932

1932

Dobri Dobrev /Bulharsko/ obrazy a kresby 21.2.-20.3.

Milada Marešová, obrazy a kresby 21.2.-20.3.

Fr.Aron, obrazy 27.3.-17.4.

Bedřich Mudroch, obrazy a kresby 24.4.-8.5.

I. výstava obrazů a plastik českých umělců ze sou-
kromého majetku členů Klubu přátel umění v Hradci
5.6.-10.7.

Památky hudebního života v Hradci Králové /autor:
Jaroslav Mikan/ 1.-21.9.

Ant.Hudeček, obrazy 25.9.-19.10.

III. východočeská radiovýstava 23.-30.10.

Jindra Vlček - Naše legie v Rusku a Sibiři 6.-27.11.

Franta Kaván - souborná výstava 4.12.-1.1.1933

1933

Hradečtí výtvarníci /Heřman, Lizzer, Sedláček, Škoda,
Vávra/ 15.1.-5.2.

Zušlechťená výroba a výtvarná práce severových.Čech
19.2.-12.3.

Jos.Hosek, Václav Karel, Al.Langenberger, obrazy,
plastiky, grafika, kresby, knižní vazby, exlibris
19.3.-9.4.

Vincenc Beneš-Břet.Benda, obrazy,plastiky 16.4.-7.5.

Železnobrodské sklo 14.-28.5.

Alfons Mucha - obrazy a kresby 4.6.-16.7.

Marta Rožánková-Drábková - obrazy 24.9.-8.10.

Výstava čs.-polské vzájemnosti 15.-29.10.

Jaroslav Panuška, obrazy a kresby 19.11.-10.12.

Ch.R.Knapp /USA/ akvarely 19.11.-3.12.

IV.východočeská radiovýstava 5.-12.11.

Fotografie členů Klubu fotografů - amatérů 6.-11.12.

Vojtěch Preissig, souborná výstava 17.12.-7.1.1934

1934

Výstava módy /místních módních salonů/ 25.2.-4.3.

Ludvík Vacátko, obrazy a plastiky 11.3.-2.4.

Jaroslav Grus - Karel Dvořák, obrazy a plastiky
8.-29.4.

V.Pavlík a Lad.Šíma, obrazy 6.-27.5.

Julius Mařák a jeho žáci /ze soukr.maj.Klubu přátel
umění/ 10.6.-15.7.

V. východočeská radiovýstav 23.-30.9.

H.Broftová - Piřhová, obrazy 7.-21.10.

Podkarpatoruský lidový průmysl "Rusinka" Užhorod
/textiláe, keramika, hračky/ 27.10.-4.11.

O.Homoláč - K.Kotrba, obrazy a plastiky 11.11.-2.12.

Užitá grafika /novorořenky aj./ v řítárně

Současná grafika /řítárna/

Stavební vývoj Hradce Králové a jeho topografie
/k 15. sjezdu řs.musejí v řítárně 5.7.-31.12./

Václav Radimáký - Motivy z Polabí 5.12.-1.1.1935

1935

S.V.U. Mánes souborná výstava obrazů a plastik
16.2.-17.3.

Jul.Winterová - Mezerová, obrazy, Jos.řkoda - plas-
tiky /31.3.-22.4./

Bulharská grafika 1.6.-14.7.

Stavební vývoj Hradce Králové 15.-22.9.

Aug.Ságnor, obrazy a Zd.Dvořák, plastiky 27.9.-13.10.

Lud.Csordák, obrazy 10.11.-1.12.

Novorořenky /v řítárně/ a j.tisky /2 výstavky/

Rok 1848 v obrazech, rytinách a dokumentech /v ří-
tárně/

Fotoskupina pěti, Brno

VI. východočeská radiovýstava 27.10.-3.11.

Moderní zubní technika 10.-17.11.

Spolek slovenských umělců v Bratislavě 7.12.-1.1.1936

1936

Dobří Dobrev /Bulharsko/ soubor obrazů 15.3.-5.4.

Mil.řimková-Elgrová, Ing.Rob.Schmidt, obrazy 12.4.-
3.5.

František Kaván - Jan řtursa, obrazy, plastiky 7.6.-
19.7.

Skupina výtvarníků z Hradce Králové 20.9.-18.10.

VII. východočeská radiovýstava 25.10.-1.11.

Prav.Kotík, F.V.Mokřý, V.Blažek, K.Lidioký, obrazy
a plastiky 8.-29.11.

Fotografie klubu fotografů amatérů /v řítárně 11.-16.4.
Výstavka typonávrhů Typografie 29.11.

Výstavky grafiky Hollar, fotografie a j. Tisky
/v řítárně/

Expozice Výzkumného ústavu sklářského /vestibul I.posch./

Výstava k 70. výročí války 1866 15.6.-31.8. vesti-
bul I.poschodí

Aug.Viřek, Amalie Haussmanová, Olga Th.Pikhartová,
Em.S.Friedberg-Mírohorský, Konst.Buřek a j. - grafika
13.12.- 10.1.1937

1937

Richard Lauda, obrazy, kresby, grafika /21.2.-14.3./

Skupina výtvarných umělců Brno, řl.výstava /21.3.-11.4./

Rud.Vejrych, obrazy - M.Jirásková-Havlířková, plasti-
ky 17.4.-20.5.

Železnobrodské sklo 27.5.-13.6.

Václav Sechor, obrazy 20.6.-25.7. prodlouřeno
12.-19.9.

Jar.Skrbek, obrazy a grafika - Jos.Bílek, sochy
6.-28.11.

VIII.východočeská radiovýstava 24.10.-1.11.

Jednota umělců výtvarných, Praha, souborná řlenská
výstava 4.12.-3.1.1938

Expozice nejnovějšiho skla Sklářského ústavu /po celý
rok v I.posch. ve vestibulu/

1938

Ant.Hudeček, Jiří Hudeček, Lad.Beneř, obrazy a plasti-
ky 26.2.-20.3.

Václav Radimský - Polabí a Krkonoře 27.3.-18.4.

VI.Fleiner, obrazy 1.-29.5.

Malířské dojmy z Norska a řvédska /Ludv.Sarřková/
11.6.-17.7.

300. let divadla v Hradci Králové /autor J.Mikan/
4.-28.9.

Kolekoe uměi. a užitkového skla /průběřně v I.p.vesti-
bulu/

1939

Ve výstavním sále muzea byla od září 1938 instalována sbírka městské galerie. Muzejní výstavy se přenesly do I.p.Kulturního domu /dnešní Městské knihovny/ v Tomkově ulici /dnes Jungmannova/. Tam uspořádány tyto výstavy:

H.Boettinger, kresby, studie a akvarely 10.6.-16.7.

Národ svým výtvarným umělcům /výhodočeští umělci/ 12.11.-10.12.

Výstava české knihy /staré hradecké tisky, bibliofilie apod. /v čítárně/ 3.-10.12.

1940

Expozice městské galerie /ve výstavním sále po celý rok/

Boh. Knyttl, obrazy 16.12.1939 - 15.1.1940

Královéhradecký kroj 13.-14.4. v čítárně

Nejkrásnější knihy "Kmene" 26.5.-2.6. v čítárně

Výstava nových tkanin 26.-30.9. v čítárně

Práce posluchačů Umělecko-průmysl. školy v Praze /prof.J.Benda/

České umělecké knižní značky

Lidové stavby z Královéhradecka v kresbách V.Šrámka 1.11.-29.12. čítárna

1941

Nové hmoty a textilie 8.2.-16.2. /výstavy v měst. knihovně/

Gustav Forš, obrazy 4.-26.5.

Hradec Králové ve fotografii 1.-22.6.

Václav Pavlík, obrazy 22.11.-14.12.

Jaroslav Míšek, grafika 24.11.-13.12. v čítárně

1942

Jindra Vlček - Z rodného kraje 18.1.-15.2.

Bedřich Horálek, O. Nejedlý, V. Beneš, A. Hudeček, V. Rada, V. Sedláček 22.2.-15.3.

B. Lízner, souborná výstava 22.3.-12.4.

Ferd. Kotvald, obrazy 19.4.-10.5.

Jaroslav Dědina 11.10.-25.10. /Výstavy opět v budově muzea/

Josef Škoda, sochy 1.-30.11.

Umělci národu 1942-3 6.-23.12.

1943

Věra Jičínská, obrazy 7.-28.2.

Německo v kroji od 28. dubna

Leoš Kubiček, plastiky 30.5.-30.6.

Sudetští grafikové /Metzner-Bund/ září

J.T. Blažek 10.-31.10.

K. Karas, obrazy - listopad

Adolf Doležal, obrazy 5.-24.12.

1944

Česká grafika 27.2.-15.3.

Fardubišti výtvarníci od 9. dubna

K. J. Sigmund, od 13. května

J. W. Mezerová, obrazy 18.6.-9.7. 260. výstava

1945

Skupina výtvarníků H.K. 16.12.-15.1.1946

1946

Wincenc Walter 3.-24.3.

Královéhradecko v odboji, revoluci a výstavbě 5.5.-16.6.

Výbor děl z městské obrazárny září - říjen

Frant. Strážiňský 10.-30.11.

Jindra Vlček 7.-31.12.

1947

Umělecká Beseda 26.1.-23.2.

Vojenská osvětová výchova 1.-7.3.

S. V. U. Aleš, Praha 16.3.-23.2.

13 členů J. Č. U. V., Praha 20.4.-18.5.

Jiří Židliňský, obrazy 25.5.-6.7.

Výbor děl z městské obrazárny červenec - září

Výstava poštovních známek 12.-19.10.

Skupina výtvarníků H.K. 26.10.-23.11.

Josef Gočár, celoživotní dílo 30.11.-31.12.

1948

Výchova učňů v n.p. Škodovy závody 14.-22.2.

Výstava obrazů ze STM 22.5.-30.5.

Výstava plánování moder. Hradec Král. 20.-30.5.

S.V.U. Aleš, Brno - červen

Výběr obrazů a plastik z městské galerie Červenec-
září

B.Mudroch a J.Škoda 26.9.-17.10.

Členská výstava spolku východočeských výt.v.umělců
28.11.-23.12.

1949

Dětská kresba a malba 6.2.-20.2.

S.V.U. Purkyně, Praha 13.3.-4.4.

S.Č.U.G. Hollar /285.výstava/ 10.4. - 1.5.

Výstava dětské kresby 3.-12.5.

V.Pavlík, obrazy /287. výstava/ 22.5.-8.6.

S.V.U. Mánes 19.6.-10.7.

Městská galerie, výběr obrazů a plastik Červenec-
srpen

Česká kresba 19. století z NG 11.9.-3.10.

Dělník v práci a po práci 9.-23.10.

Jan Slaviček, obrazy 6.-27.11.

Anglické předvolební plakáty 29.11.-20.12.

Jindra Vlček mezi horníky 3.-26.12.

1950

Karel Hodr, obrazy 5.-19.2.

Slovenská grafika 26.2.-16.3.

Výtvarník mezi horníky 26.3. - 16.4.

Slovenské výtvarné umění 30.4.-21.5.

Petr Dillinger 28.5.-14.6.

1951

Mikoláš Aleš, kresby 1.4.-1.5.

Josef Škoda, posmrtná výstava sochař.díla 10.5.-10.6.

Umění Afriky

Alois Jirásek na studiích v Hradci Králové

Výstava ze sbírek Městské galerie

Václav Brožík, kresby

Výstava 68.armády 30.9.-17.10.

Filatelistická výstava /s Klubem filatelistů/
20.-28.10.

Výstava sovětské knihy 12.-18.11.

Bedřich Havránek, kresby

Čína včera a dnes

Josef Navrátil, obrazy

1952

Max Švabinský, obrazy

Vojenská výstava

Honoré Daumier

Výstava prvotisků

Vývoj knihy

To jsou oni /SNB/

Výstava sovětské knihy

Výstava kanelářských strojů

Mikoláš Aleš, dílo

1953

Zdeněk Nejedlý, život a dílo od 9.2.

Cestou Hanzelky a Zikmunda 24.1.-22.2.

Husitství na Hradecku /autoři: K.Michl/ květen -
listopad

Antonín Mánes, obrazy 9.5.-7.6.

Státní péče o ochranu přírody 28.8.-30.9.

1954

Výtvarníci a kniha 7.5.-13.6.

Česká krajina 19. a 20. stol. /ze sbírek kraj.gal/
srpen - říjen

Ignát Hermann září - říjen

3 agitáční výstavky k volbám

Kulturní obraz Hradeckého kraje /knihy, staré tisky/
19.11.-20.12.

Klement Gottwald, dílo

J.V. Stalin, život a dílo

1955

Grafika, kresby a akvarely Kraj.gal. 13.2.-6.3.

10 let kulturního rozvoje Hradeckého kraje 15.5.-15.7.

100 let Babičky Boženy Němcové 18.9.-30.10.

Členská výstava kr.výt.v.střediska 27.11.-31.12.

St.K.Neumann

Zd.Nejedlý

1956

Včela medonosná 3.6.-15.9.

Škádci polního a lesního hospodářství 3.6.-15.9.

Výtvarné práce z Jiráskovské soutěže 8.-30.4.

Výstava KVS 18.11.-31.12.

Výstava starých tisků

Výstava k 30. výročí KSČ

Michal Šilorád Patrčka

1957

Teumo na Hradecku 9.6.-31.8.

Vývoj řemesel v 18. století

Létající květy /výstava motýlů/ 1.-30.6.

Výstava kronik 17.2.-10.3.

Repin a jeho současníci 21.4.-12.5.

Ant.Hudeček 1.-18.9.

Josef Heřman, pozemní výstava 22.9.-20.10.

Zkamenělý život pravěku 1.-31.10.

Slavný Říjen, výstava k 40. výročí VŘSR 3.-30.11.

Členská výstava ÚFVU od 8.12.

1958

Nové archeologické nálezy u Lochenic

/autor: Tomský 15.-28.3./

500 let české knihy březen

Soutěžní návrhy na nám.28.I., Sukovy sady a U sou-
toku 6.-20.4.

Militarismus bez masky 1.-31.5.

Zkamenělý život

Nerostné bohatství Hradeckého kraje 15.6.-19.9.

Jak čs.buržoasie připravovala Mnichov 1.-31.10.

Profil 57 od 19.10.

Jaroslav Pacovský, fotografie 19.10.-10.11.

Šabacký: Po stopách J.Á.Komenského na Hradecku,

obrazy a kresby 13.11.-7.12.

Zeměměřič přispívá k budování socialismu ve své
vlasti 15.11.-30.11.

Keramika ze sbírky Basmela Hloupého

Perníkové formy

Umělecké památky antiického Řecka

1959

Výstava novorečensk

Po stopách Jiráskova kraje

Zahraněční výměna "Eraoí Krajského muzea v Hr.Kr."

Domácí nářadí od pravěku k dnešku

Severní ptačí hosté v ČSR 1.-30.3.

Chrňte užitečné ptactvo

České umění 19. a 20. stol.

Výstava soutěžních návrhů na pomník Jana Žižky
1.-14.5.

Hradec Králové v obrazech tří století

Neznámý Tibet 24.5.-30.6.

J.Krapka Náchodský

Sýrie ve fotografii a umělecké výrobě /autor:
E.Hloupý/

Dokumenty a historie Hradeckého kraje 1.9.-15.10.

Vejtěch Sedláček, obrazy a kresby

Napiš to, Kisehi! 1.-30.11.

Vincenc Hložník, grafika 1.-6.12.

20.000 km po Sovětském svazu /autor:A.Čejchan/
10.-31.12.

1.100 let české architektury 10.12.-10.1.1960

1960

Fr.Bidlo, karikatury 15.1.-28.2.

Ze sbírek Moderní galerie 17.1.-14.2.

Obrazy ze zámků Hradeckého kraje 21.2.-27.3.

Nejde jen o Berlín 1.3.-10.3.

Jindřich Prucha, obrazy 19.3.-10.4.

Německá selská válka 3.4.-29.5.

Výstavka květin 1.3.-3.5.

Em.Medková, fotografie 1.5.-7.6.

Archivní dokumenty Hradeckého kraje 14.5.-15.10.

Holý - Benda, obrazy, plastiky 1.7.-18.9.
Mrva - Zemánek, obrazy, plastiky 18.9.-26.10.
Osvobození Vč kraje RA 5.11.-31.12.
Výstava ČFVU v Hradci Králové 6.11.-31.12.

1961

40 let bojů KSČ za socialismus a komunismus
14.5.-30.6.
Krajiny, zátiší, motiv práce v současné malířské
tvorbě 14.5.-30.6.
Polský plakát politický 30.6.-31.7.
Umělecká řemesla 3.8.-30.9.
J. Wielgus, sochy 7.9.-8.10.
Adolf Hoffmeister, kresby 12.10.-12.11.
Výroční výstava ČSFVU 19.11.-23.12.

1962

Vlastimil Beneš, obrazy 1.4.-9.5.
Emil Filla, obrazy, plastiky ze soukr.sbírek 20.5.-1.7.
Archeologický výzkum /I.p. připravil V.Vokolek, 1.4.-
31.8.
Staré lidové stavby, fotografie /1.4.-10.11./
pokračovala v r. 1964 - 22.3.-16.8.
Josef Wagner, kresby, plastiky 15.7.-10.9.
Armádní soutěž technické tvořivosti /letců/, přehlídka
prací 3.-12.9.
Výstava minerálů /I.p., 5.9.-31.12/
Výstava peněz /SBČS, STSP/ 23.10.-4.11.

1963

Armádní soutěž technické tvořivosti /letců/, přehlídka
prací 30.8.-8.9.

1964

Starý Hradec ve fotografii 22.3.-24.5.
Pernikářské formy /autor: E.Hloupý/ 22.3.-12.7.
Mezinárodní výstava fotoamatérů-zdravotníků /Polsko,
Maďarsko, SSSR, ČSSR/ 31.5.-28.6.
Výstava ptactva 14.7.-18.10.
Bohdanečská rezervace ve fotografii 2.8.-13.9.

Výstavba Hradce Králové od boření pevnosti do sou-
časnosti 14.6.-18.10 /jako stálá výstava
i v r. 1965 a 1966/

20 let Slovenského národného povstání /autorka:
J.Stárková/ 18.8.-18.10.

Armádní soutěž technické tvořivosti /letců/, pře-
hlídka prací 17.9.-30.9.

Bojové dílo Josefa Čapka /autoři: Halík, Slavík/
25.10.-2.1.1965

1965

Adolf Mikeš, 100 let od nar. klavír.pedagoga /autor:
A. Doubrava 6.1.-28.3.

Ex libris /autor: E.Hloupý/ 28.1.-3.4.

Z cesty po SSSR, kresby Milana Albicha /autor:
E.Hloupý/ 21.4.-28.7.

20 let úspěchů Vč kraje 30.4.-30.6.

Příchod Rudé armády /autor A.Doubrava/ 30.4.-31.7.

Josef Wagner, kresby a skici /autor: E.Hloupý/
29.7.-10.11.

Cínové předměty od renesance po současnost /autoři:
Hloupý, Šramar/ 1.8.-21.10.

Krkonoše, fotografie Jiřího Havla 5.9.-30.9.

20 let lékařské fakulty KU v Hradci Králové 8.10.-31.10.

Umění mistrů modrotisku /autorka: M.Šuleová/
22.10. - 14.1.1966

Stavba muzea ve fotografiích a dokumentech /autor:
A.Doubrava/ 11.11.-14.1.1966

Jaroslav Kábrt, obrazy - Stanislav Hanzík, plastiky
5.12.-15.3.1966

1966

Agrioolův odkaz, z činnosti geologického kroužku
/autoři: Z. Doubek/ 18.1.-2.4.

Máchové variace, grafika a kresby J.Chebena 6.2.-6.3.

200 let hradecké pevnosti /autor A.Doubrava/ 8.2.-31.8.

Válečný rok 1866 v Hradci Králové /autor A.Doubrava/
6.4.-10.9.

Člověk a mapa 9.4.-22.5.

Antonín Pelc, obrazy, ilustrace, karikatury 22.5.-3.7.

Válka 1866 /autoři Dolínek, Mudra/ 19.6.-16.10.

Pět let archeologických výzkumů v Platištích n.L.
/autor V.Vokolek/ 21.8.-30.10.

Z cesty po Francii, kresby Bř.Jünglinga 3.9.-9.10.

Papírová platidla na území Československa /autor
J.Šála/ od 1.září

Sklo pěti staletí /autorka J.Stárková/ od 15.září
/obě výstavy přecházejí do r. 1967 /

Armádní výtvarné studio, Praha, obrazy, sochy, gra-
fika 8.11.-4.12.

1967

Třebechovický Betlém ve fotografii Mir.Fejka /od 3.1/
Vladislav Vančura, život a dílo /od 19.února/

Kovy a jejich rudy /autor I.Štafl od 2.května/

Příroda Sardinie, fotografie a nálezy /autor I.Štafl/
od 2. května

Klenoty starých pergamenů /autor J.Černý/

Arménská architektura, 1400 km Tunisem

1968

Historické roky republiky - k 50.výročí vzniku ČSR

Moje Rusko - výtvarná díla /spolupráce s KG a OVSČSP/

Hradecká pevnost

Národní obrození v Hradci Králové

Mnohotvárný křemen - mineralogická výstava

A.Karlovský - heraldická kresba

Výstavba HK po r. 1948

Zmizelý Hradec - archeologická výstava

25 let práce v Pravdě - fotografie Ustinova

Poštovní známka 1918 - 38 - 1948 - 1968

Amatérská fotografie

1969

Karel Čapek

František Ulrich - život a dílo /k 110.výr.nar.,
30 let.úmrťí/

Chráněte pravěké památky - archeol.výstava

Chráněné rostliny Vě kraje

1970

Proměny 1945 - 1970 /k 25. výročí osvobození/

Národní fotografie

Staré pohledy Hradce

Chráněte archeologické památky

Amatérská fotografie

Ruské a sovětské bankovky

Filosofická fakulta - výstava areálů škol

1971

400 let Jana Keplera

Vítězná cesta

Výtvarní umělci k 50. výročí VŘSR

Slovenské národní povstání

Kroniky východních Čech

Život a dílo Klementa Gottwalda

Lidé - práce - doba I - III

Česko a Rusko v 19. století

Výsledky archeologického výzkumu Hradce Králové

Sondy do minulosti

K volbám do národních výborů - putovní výstava

1972

Leninskou cestou k vítězství komunismu

Únor 1948

V.I.Lenin

Děti ke sjezdu JZD

Slovenské užité umění

Sovětská Střední Asie

100 let černé bižuterie

Krajina básníková

Krajina ve fotografii

Konfrontace

Sklo Z.Horbowého

Polská literatura

Lidice - Ležáky

Rekreační oblasti Vě kraje

Krása tropických motýlů

Přirůstky PO

Řehoř Mendl

1973

Výstava sklářských výtvarníků
Dětské výtvarné práce
Stavby 9. pětiletky SSSR
Sovětská odborná literatura
Únor k dnešku
Park pro 7 milionů
Tereziin svědčí a varuje
Léky z říše nerostů
Africké kontrasty
Řády a vymazání PLR
Kapitoly z východočeského pravěku

1974

Století proměn
Léta svobody
25 let PO SSM
Fosilní ryby
Brouci ČSSR
Země velehor
Chile - země krvácející
50 let Čs. aerolinií
Pohledy na starý Hradec
Fotografie členů Fotoklubu
Karel Bárta - fotografie
Jiří Jahoda - fotografie
Urbanistika Hradce Králové

1975

Zaniklý svět - kroniky
Edice kronikářských pramenů
Svědectví kronik
Rozvoj dopravy v Československu
Výstava banskobystričských výtvarníků - amatérů
Povstání nevolníků 1775
Zvířata a zvířátka M. Csiby
Krajská výstava Čs. svazu filatelistů
V boji za svobodu

Výstava historických kování

Země velehor
Sovětská válečná fotografie
Dřeviny severovýchodních Čech
První den Bulharska
Kresby Jany Štěpánkové
Hradec Králové na počátku dějin
Historie a současnost Východočeského kraje
Zapsáno v kronice socialistické doby

OBSAH :

Egyptolog František Lexa (Milada Lexová).....	3
Jak pracujeme se vzpomínkami pamětníků (Aleš Deubrava).....	6
Krajská přírodovědecká komise (Dr.S.Štamberg, Ing.F.Procházka).....	11
Ochrana ptactva a životního prostředí (Jan Sklenář).....	15
Záchranné výzkumy a terénní průzkumy 1975 (Vít Vokolek, Jiří Sigl).....	18
Výstavy v krajském muzeu 1896 - 1975	26
Obsah	53